

Ústav zemědělské ekonomiky a informací

**Analýzy agrárního zahraničního obchodu ČR
v lednu až červnu 2007 a 2008**

Zpracovala: Ing. Karina Pohlová

Předání databáze z MZe ČR do ÚZEI: 26. 8. 2008

Předání výsledků agrárního zahraničního obchodu na MZe ČR: 5. 9. 2008

Přehled použitých zkratk

EU 15	Belgie, Dánsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Španělsko, Švédsko, Velká Británie
EU 10	Česká republika, Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovensko, Slovinsko
BG + RO	Bulharsko a Rumunsko
SNS	Společenství nezávislých států: Arménie, Ázerbajdžán, Bělorusko, Gruzie, Kazachstán, Kyrgyzstán, Moldávie, Rusko, Tádžikistán, Turkmenistán, Ukrajina, Uzbekistán
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu: Island, Lichtenštejnsko, Norsko, Švýcarsko
MERCOSUR	Dohoda o ekonomické spolupráci: Argentina, Brazílie, Uruguay, Paraguay
EURO-MED	Euro-Středomořské partnerství/Barcelonský proces: Alžírsko, Egypt, Izrael, Jordánsko, Libanon, Maroko, Palestina, Sýrie, Tunisko, Turecko
ACP	77 zemí Afriky, Karibiku a Pacifiku: AO, AG, BS, BB, BZ, BJ, BW, BF, BI, CK, TD, CD, DO, DM, DJ, ER, ET, FJ, GA, GM, GH, GD, GY, GN, GW, HT, JM, ZA, CM, CV, KE, KI, KM, CG, LS, LR, MG, MW, ML, MH, MR, MU, FM, MZ, NA, NR, NE, NG, NU, PW, PG, CI, GQ, RW, WS, SN, SC, SL, SO, CF, SD, SR, KN, ST, VC, LC, SZ, SB, TZ, TG, TO, TT, TV, UG, VU, ZM, ZW

Metodická poznámka

Vzhledem k tomu, že již ČSÚ nepřebírá od GŘC fakturovanou hodnotu, není možné v rámci extrastatu nadále sledovat, stejně jako doposud, dovoz v ceně obchodní parity. Využita namísto ní byla statistická hodnota (franko cena české hranice), ve které je sledován vývoz.

Statistická hodnota dováženého zboží (zaokrouhlena v Kč směrem nahoru) - hodnota zboží v místě a čase, v němž zboží vstupuje na statistické území dovážejícího členského státu; stanoví se při prodeji nebo nákupu na základě fakturované ceny zboží, v ostatních případech na základě ceny, která by byla fakturována při prodeji nebo koupi. Statistická hodnota musí zahrnovat pouze vedlejší výdaje, týkající se dopravy, která se uskutečnila mimo statistické území dovážejícího členského státu. Statistická hodnota nezahrnuje daně splatné při dovozu, jako jsou celní poplatky, daň z přidané hodnoty, spotřební daň, dávky nebo jiné podobné daně.

Obchod v rámci Intrastatu neodpovídá celkovému součtu obchodu ČR s ostatními státy EU 27 (tj. s EU 15, ostatními státy EU 10 a s novými členy Bulharskem a Rumunskem), neboť jsou v databázi intraobchodu uvedena také data za obchodní operace se státy a územími nevymezenými a neuváděnými v rámci obchodu uvnitř Společenství.

1 Základní tendence v agrárním zahraničním obchodě ČR

Hodnota obratu AZO ČR v červnu 2008 v porovnání se stejným měsícem roku 2007 vzrostla o 487 mil. Kč (tj. o 2,7 %), přičemž export se zvýšil o 306,6 mil. Kč (tj. o 4 %) a import o 180,4 mil. Kč (tj. 1,8 %). Tento vývoj pozitivně ovlivnil bilanční schodek AZO ČR, který se meziročně snížil o 126,2 mil. Kč na 2 406,3 mil. Kč, a hodnotu ukazatele stupeň krytí dovozu vývozem, jež vzrostl o 1,7 p. b. na 76,9 %.

V první polovině roku 2008 se obrat AZO ČR meziročně zvýšil o 7 129,5 mil. Kč (tj. o 6,9 %). Zatímco však hodnota vývozu vzrostla o 7 788,5 mil. Kč (tj. o 18 %), hodnota dovozu zaznamenala mírný 1,1% pokles o 659 mil. Kč. Schodek bilance AZO ČR se v důsledku výše uvedeného vývoje snížil o 8 447,5 na jednu polovinu a hodnota ukazatele stupeň krytí dovozu vývozem vzrostla ze 72,1 % na 86 %.

V lednu až červnu roku 2008 dosáhl agrární vývoz z ČR do zemí EU 27 hodnoty 46 789,4 mil. Kč, což představovalo 91,6 % celkového českého agrárního vývozu. V rámci celkového agrárního vývozu z ČR do EU 27 bylo 48,8 % zboží určeno státům EU 15, 48,7 % státům EU 10 a 2,5 % směřovalo do nových členských zemí Bulharska a Rumunska. Podíl EU 15 na celkovém českém agrárním vnitrounijním vývozu se meziročně zvýšil o 2,3 p. b., zatímco podíl EU 10 o 2 p. b. poklesl. Nejvýznamnějšími obchodními partnery ČR v rámci agrárního vývozu do EU 27 byly ve sledovaném období Slovensko, Německo, Polsko, Itálie, Maďarsko a Rakousko, přičemž jejich podíly na celkové hodnotě agrárního exportu do EU představovaly 28,9 %, 22,1 %, 13,0 %, 8 %, 5,2 % a 5,2 %.

Agrární vývoz do třetích zemí činil 4 262,1 mil. Kč a participoval v prvním pololetí roku 2008 na celkovém agrárním exportu z ČR 8,3 %. V porovnání se stejným obdobím roku 2007 se tento podíl snížil o 1,2 p. b. Jedna čtvrtina veškerého vyváženého agrárního zboží z ČR do třetích zemí směřovala do Ruska, 8,3 % do Chorvatska, 6,7 % na Ukrajinu, 6 % do Japonska, 5,9 % do Norska a 5,1 % do USA.

Hodnota dováženého agrárního zboží z EU 27 do ČR v období ledna až června 2008 dosáhla 55 012,6 mil. Kč a v celkovém českém agrárním dovozu tvořila 92,6 %. V porovnání se stejným obdobím roku 2007 se tento podíl o 1,1 p. b. snížil. Přibližně 70 % celkového českého agrárního dovozu z EU 27 představoval import z EU 15, přičemž v meziročním porovnání došlo v případě této skupiny zemí k nepatrnému nárůstu tohoto podílu. V rámci vnitrounijního dovozu bylo nejvíce agrárního zboží importováno z Německa (28,1 %), Polska (13,3 %), Slovenska (11,2 %) a Nizozemska (11,1 %).

Hodnota agrárního dovozu ze třetích zemí v meziročním porovnání vzrostla o 599 mil. Kč na 4 386,5 mil. Kč a jejich podíl na celkovém agrárním dovozu do ČR dosáhl 7,4 %. Největší měrou se na českém agrárním importu ze třetích zemí podílely USA (12,8 %) a Čína (10,6 %), dále Brazílie (8,5 %), Kanada (6,9 %), Turecko (6,9 %), Chorvatsko (6,7 %) a Thajsko (6%).

V prvním pololetí roku 2008 se meziročně snížila pasivní bilance agrárního obchodu ČR s EU 27 o 8 859,3 mld. Kč a bilančního přebytku bylo dosaženo v obchodě se 13 členskými státy. Jednoznačně nejvyššího bilančního aktiva dosáhla ČR v agrárním obchodě se Slovenskem (7,4 mld. Kč), dále Spojeným královstvím (cca 1 mld. Kč) a Rumunskem (693,1 mil. Kč). Naopak nejvyšší bilanční schodek vykázala ČR v obchodě s Německem (5,1 mld. Kč), Nizozemskem (4,9 mld. Kč), Španělskem (2,8 mld. Kč), Belgií (1 448,9 mil. Kč), Francií (1 421,1 mil. Kč) a Polskem (1 234,3 mil. Kč).

V meziročním porovnání byly největšími změnami změna pasíva ve výši 1 951,4 mil. Kč na aktivum ve výši 383,3 mil. Kč v obchodě s Itálií, nárůst bilančního přebytku v obchodě se Slovenskem (o 1 794,5 mil. Kč) a snížení pasíva bilance v obchodě s Polskem (o 1 581,9 mil. Kč) a Německem (o 870,1 mil. Kč).

2 Teritoriální skladba

2.1 AZO se státy EU 15

Hodnota obratu agrárního obchodu ČR s EU 15 vzrostla v červnu 2008 oproti stejnému měsíci roku 2007 o 221,4 mil. Kč (tj. o 2,2 %). Zatímco u vývozu došlo v tomto meziročním porovnání k poklesu o 8,4 mil. Kč (tj. o pouhých 0,2 %), dovoz o 229,7 mil. Kč (tj. 3,5 %) vzrostl. V důsledku tohoto vývoje se bilanční schodek agrárního obchodu ČR se státy EU 15 zvýšil o 238,1 mil. Kč na 3 468,9 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem poklesl o 1,9 p. b na 49,3 %.

V první polovině roku 2008 zaznamenal obrat agrárního obchodu se státy EU 15 meziroční nárůst o 4 425,2 mil. Kč (tj. o 7,7 %). Hlavní podíl na tomto přírůstku měl export, který vzrostl o jednu čtvrtinu, tj. o 4,6 mld. Kč. Dovoz ve stejné době naopak mírně poklesl, a to o 175,7 mil. Kč (tj. 0,5 %). Uvedené změny pozitivně ovlivnily zápornou bilanci agrárního obchodu ČR s EU 15, neboť pasivum vykázalo výrazný pokles o 4 776,7 mil. Kč na 16 mld. Kč. Současně se také zlepšila hodnota ukazatele stupeň krytí dovozu vývozem ze 46,7 % na 58,8 %.

Obrat českého agrárního obchodu s EU 15 tvořil v lednu až červnu 2008 v rámci celkového obratu AZO ČR 55,8 % a meziročně se tento podíl nepatrně zvýšil (o 0,4 p. b.). Vývoz do EU 15 se na celkovém agrárním vývozu ČR podílel 44,7 % a meziročně vzrostl o 2,6 p. b. Příslušný podílový ukazatel u dovozu meziročně vzrostl o 0,5 p. b. na 65,4 %.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se státy EU 15 v lednu - červnu 2008 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název	%
2402	Doutníky, doutníčky, cigarety z tabáku, náhražek	12,7
0401	Mléko, smetana nezahuštěná, neslazená	10,9
1001	Pšenice a souřež	6,7
2203	Pivo ze sladu	5,8
1205	Semena řepky olejky i drcená	4,8
1704	Cukrovinky bez kakaá (vč. bílé čokolády)	4,1
0102	Dobytěk hovězí živý	3,4
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky, těsto sušené apod.	3,2
1806	Čokoláda, přípravky potravinářské ost. s kakaem	3,1
2103	Přípravky pro omáčky, směsi kořenité, hořčice	3,0
1701	Cukr třtinový, řepný, sacharóza chemicky čistá	2,9
2306	Pokrutiny odpad po extrahování rostl. tuků aj.	2,3
2106	Přípravky potravinové jiné	2,2

Dovoz:

KN	Název	%
0203	Maso vepřové čerstvé, chlazené, zmrazené	7,7
2304	Pokrutiny, odpad po extrahování sojového oleje	5,3
2106	Přípravky potravinové jiné	3,9
1806	Čokoláda, přípravky potravinářské ost. s kakaem	3,8
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	3,4
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky, těsto sušené apod.	3,1
0805	Plody citrusové čerstvé, sušené	3,0
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	2,9
0406	Sýry, tvaroh	2,5
0702	Rajčata čerstvá, chlazená	2,4
0803	Banány vč. plentejnů čerstvé, sušené	2,2
2208	Ethylalkohol nedenat. pod 80 %, destiláty, likéry	2,1
1901	Výtažek sladový, přípravky potravinářské	2,1

2.2 AZO se státy EU 10

V červnu 2008 se obrat agrárního obchodu ČR se státy EU 10 oproti stejnému měsíci roku 2007 zvýšil o 230,1 mil. Kč (tj. o 3,6 %). Vývoz ve stejné době meziročně o jednu desetinu vzrostl (o 338,4 mil. Kč), dovoz však poklesl o 108,3 mil. Kč (tj. o 3,7 %). Přebytek bilance agrárního obchodu ČR s EU 10 se téměř zdvojnásobil a dosáhl 914,8 mil. Kč. Výrazně se zlepšil i ukazatel stupeň krytí dovozu vývozem, a to ze 116 % na 132,6 %.

V lednu až červnu 2008 vykázal agrární obchod ČR s EU 10 nárůst hodnoty obratu o 1 778,1 mil. Kč (tj. o 4,8 %). Podobně jako v samotném měsíci červnu, tak i v prvním pololetí roku 2008, se vývoz zvýšil (o 2 917,9 mil. Kč, tj. o 14,7 %) a dovoz poklesl (o 1 139,8 mil. Kč, tj. o 6,7 %). V důsledku tohoto vývoje vzrostlo aktivum bilance agrárního obchodu ČR se státy EU 10 o více jak 4 mld. Kč na 7 mld. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem se zlepšil ze 117,4 % na 144,4 %.

Obrat českého agrárního obchodu s EU 10 se na celkovém obratu AZO ČR podílel 34,9 % a meziročně mírně poklesl o 0,7 p. b. Také odpovídající podílové ukazatele u vývozu a dovozu se meziročně snížily. V prvním případě ze 45,9 % na 44,6 % a ve druhém z 28,2 % na 26,6 %.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se státy EU 10 v lednu – červnu 2008 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název	%
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	5,7
2202	Voda, vody minerální, sodovky slazené, ne: šťávy	5,0
1806	Čokoláda přípravky potravinářské ost s kakaem	4,3
2106	Přípravky potravinové jiné	4,2
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky, těsto sušené apod.	3,9
1107	Slad i pražený	3,8
0401	Mléko, smetana nezahuštěná, neslazená	3,8
1514	Olej řepkový, hořčičný, frakce chemicky neupravené	3,5
0203	Maso vepřové čerstvé, chlazené, zmrazené	3,2
1001	Pšenice a souřež	3,2

Dovoz:

KN	Název	%
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky, těsto sušené apod.	8,1
0406	Sýry, tvaroh	7,8
0207	Maso, droby drůbeží jedlé čerstvé, chlaz., zmrazené	4,7
1806	Čokoláda přípravky potravinářské ost. s kakaem	4,7
2106	Přípravky potravinové jiné	4,3
2202	Voda, vody minerální, sodovky slazené, ne: šťávy	4,1
0401	Mléko, smetana nezahuštěná, neslazená	3,7
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	2,7

2.3 AZO s Bulharskem a Rumunskem

Hodnota obratu AZO ČR s Bulharskem a Rumunskem se v červnu 2008 v porovnání se stejným měsícem roku 2007 zvýšila o 16,1 mil. Kč (tj. o 6,1 %). Hlavní zásluhu na tom mělo zvýšení hodnoty dovozu o 35,9 mil. Kč (tj. o 87,5 %), neboť vývoz naopak poklesl (o 19,7 mil. Kč, tj. 8,9 %). Aktivní bilance agrárního obchodu ČR s těmito státy se meziročně snížila o 55,6 mil. Kč na 125,1 mil. Kč a ukazatel stupeň krytí dovozu vývozem se snížil z 540,7 % na 262,8 %.

V období ledna až června 2008 se obrat AZO ČR s Bulharskem a Rumunskem meziročně zvýšil o necelou jednu desetinu (o 134,4 mil. Kč). Z toho nárůst vývozu činil 79,6 mil. Kč (tj. 7,4 %) a dovozu 54,8 mil. Kč (tj. 16,1 %). Přebytek bilance agrárního obchodu ČR s těmito dvěma státy vzrostl o 24,8 mil. Kč na 767,6 mil. Kč, stupeň krytí dovozu vývozem však poklesl z 318,6 % na 294,6 %.

Bulharsko a Rumunsko se podílely v prvním pololetí roku 2008 na celkovém obratu AZO ČR 1,4 % a v meziročním porovnání nedošlo ke změně. Podíl českého agrárního vývozu

do těchto zemí se na celkovém agrárním exportu ČR snížil o 0,2 p. b. na 2,3 %, naopak odpovídající ukazatel u dovozu nepatrně vzrostl na 0,7 %.

Nejvýznamnější položky AZO ČR Bulharskem a Rumunskem v lednu - červnu 2008 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název	%
2106	Přípravky potravinové jiné	13,2
1107	Slad i pražený	9,0
0402	Mléko, smetana zahuštěná, slazená	8,2
0803	Banány vč. plentejnů čerstvé, sušené	5,5
0105	Drůbež	5,3
2401	Tabák nezpracovaný, odpad tabákový	3,9
2008	Ovoce ořechy aj. části rostlin jiné	3,5
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky, těsto sušené apod.	3,1
1005	Kukuřice	3,0

Dovoz:

KN	Název	%
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky, těsto sušené apod.	26,3
2202	Voda, vody minerální, sodovky slazené, ne: šťávy	14,6
0203	Maso vepřové čerstvé, chlazené, zmrazené	9,9
0707	Okurky, nakládačky čerstvé, chlazené	8,2
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	7,3
1003	Ječmen	6,0
2401	Tabák nezpracovaný, odpad tabákový	3,4

2.4 SNS

V červnu 2008 se obrat AZO ČR se státy SNS meziročně zvýšil o 31,5 mil. Kč (tj. o 12,1 %), přičemž došlo k nárůstu jak hodnoty vývozu o 26,1 mil. Kč (tj. o 11 %), tak dovozu o 5,3 mil. Kč (tj. o jednu čtvrtinu). V důsledku vyššího nárůstu exportu se bilanční aktivum AZO ČR se SNS zvýšilo o 20,8 mil. Kč na 236,9 mil. Kč. Naopak vysoký stupeň krytí dovozu vývozem poklesl z 1 097 % na 976,9 %.

V rámci AZO ČR se SNS se v první polovině roku 2008 hodnota jeho obratu zvýšila o 194,5 mil. Kč (tj. o 12,4 %). Z toho nárůst vývozu činil 186,9 mil. Kč, tj. 13,3 % a nárůst dovozu 7,6 mil. Kč, tj. 4,5 %. Aktivní obchodní bilance AZO ČR se SNS meziročně vzrostla o 179,3 mil. Kč na 1 410 mil. Kč. Také hodnota ukazatele stupeň krytí dovozu vývozem se v tomto případě zvýšila (z 823,3 % na 893,3 %).

SNS v prvním pololetí roku 2008 participovalo na celkovém obratu AZO ČR 1,6 %, což představovalo meziroční nárůst o 0,1 p. b. Podíl českého vývozu z této skupiny zemí na

celkovém českém agrárním exportu se ve stejné době o 0,1 p. b. snížil a dosáhl 3,1 %. Odpovídající podílový ukazatel u importu ve výši 0,3 % se meziročně nezměnil.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se SNS v lednu - červnu 2008 a jejich podíl na celkovém AZO ČR se SNS:

Vývoz:

KN	Název	%
2203	Pivo ze sladu	19,2
1207	Semena, plody olejnaté ostatní i drcené	12,8
1704	Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)	10,3
0402	Mléko, smetana zahuštěná, slazená	7,0
1107	Slad i pražený	6,8
2106	Přípravky potravinové jiné	5,7
1210	Šišťice chmelové čerstvé, sušené apod., lupulin	5,0
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	3,9
0405	Máslo a jiné tuky z mléka	2,9

Dovoz:

KN	Název	%
0802	Ovoce skořápkové ost. čerstvé, sušené, loupané	16,1
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	15,0
2401	Tabák nezpracovaný, odpad tabákový	12,9
2102	Droždí aj. mikroorganismy prášky do pečiva	10,7
0811	Ovoce, ořechy i vařené, zmrazené i slazené	5,3
2103	Přípravky pro omáčky, směsi kořenité, hořčice	5,3
2208	Ethylalkohol nedenat. pod 80 %, destiláty likéry	3,9
1207	Semena, plody olejnaté ostatní i drcené	3,9
1901	Výtažek sladový, přípravky potravinářské	3,4
1514	Olej řepkový, hořčičný, frakce chemicky neupravené	3,1

2.5 ESVO

Hodnota obratu AZO ČR se státy ESVO v červnu 2008 v meziročním porovnání nepatrně vzrostla (o 1,3 mil. Kč, tj. 1,4 %), neboť přírůstek vývozu ČR do těchto států (o 2,4 mil. Kč, tj. 4 %) byl výraznější než pokles českého dovozu z ESVO (o 1,1 mil. Kč, tj. 3,2 %). Obchodní bilance ČR se státy ESVO ve stejné době zaznamenala meziroční nárůst aktiva o 3,5 mil. Kč na 28,2 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem vzrostl ze 169,8 % na 182,4 %.

V prvním pololetí roku 2008 se obrat AZO ČR se státy ESVO zvýšil o 107,5 mil. Kč, tj. o 22 %. Na vyšší hodnotě obratu se opět pozitivně podílel vývoz, který vzrostl o jednu třetinu (o 109,4 mil. Kč). Hodnota dovozu meziročně mírně poklesla o 1,9 mil. Kč (tj. o 1,2 %). Tento vývoj přispěl ke zlepšení aktivní bilance AZO ČR s těmito státy o 111,3 mil. Kč na 279,9 mil. Kč a dále k nárůstu hodnoty stupně krytí dovozu vývozem z 205,1 % na 276,6 %.

Podíl obrátu AZO ČR se státy ESVO činil v první polovině roku 2008 v celkovém obrátu AZO ČR 0,5 % a meziročně se nezměnil. Podíl ESVO na celkovém agrárním vývozu ČR dosáhl ve stejné době 0,9 % a odpovídající podíl u dovozu pouze 0,3 %.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se státy ESVO v lednu - červnu 2008 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název	%
2202	Voda, vody minerální, sodovky slazené, ne: šťávy	20,3
2402	Doutníky, doutníčky, cigarety z tabáku, náhražek	12,0
2103	Přípravky pro omáčky, směsi kořenité, hořčice	10,2
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky, těsto sušené apod.	8,7
1006	Rýže	6,0
2203	Pivo ze sladu	4,9
2102	Droždí aj. mikroorganismy prášky do pečiva	4,5
0403	Podmáslí, mléko, smetana kyselá, jogurt, kefir	3,8
1302	Šťávy, výtažky rostlin, pektiny apod., slizy ostatní	3,5

Dovoz:

KN	Název	%
2106	Přípravky potravinové jiné	20,4
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky, těsto sušené apod.	15,0
0901	Káva i pražená dekofeinovaná, slupky, náhražky	9,6
1901	Výtažek sladový, přípravky potravinářské	8,6
1806	Čokoláda, přípravky potravinářské ost. s kakaem	7,3
2104	Přípravky pro polévky, směsi přísad potravin	6,6
2103	Přípravky pro omáčky, směsi kořenité, hořčice	6,1
1302	Šťávy, výtažky rostlin, pektiny apod., slizy ostatní	3,3
2402	Doutníky, doutníčky, cigarety z tabáku náhražek	3,1

2.6 MERCOSUR

Obrat AZO ČR se státy MERCOSUR se v červnu 2008 meziročně nepatrně snížil o 0,6 mil. Kč (tj. 1,1 %). Již tak zanedbatelný vývoz ČR do těchto států poklesl o 0,3 mil. Kč na nulu a dovoz, jež se na celkovém českém agrárním importu podílel pouze 0,7 %, zaznamenal snížení ve výši 0,4 mil. Kč (tj. o 0,6 %). Záporná bilance AZO ČR se skupinou zemí MERCOSUR se vlivem výše uvedených nepatrných změn téměř meziročně nezměnila a v červnu 2008 činila 56,2 mil. Kč. Stupeň krytí dovozu vývozem byl v červnu 2008 nulový.

V rámci AZO ČR se státy MERCOSUR došlo v lednu až červnu 2008 k meziročnímu nárůstu hodnoty obrátu o 185,7 mil. Kč, což představovalo 77 %. V tomto období vzrostla jak hodnota dovozu (o 0,4 mil. Kč, tj. 27,5 %), tak vývozu (o 185,3 mil. Kč, tj. 77,3 %).

Výraznější nárůst importu měl za následek zhoršení schodku bilance AZO ČR s těmito státy o 185 mil. Kč na 423,5 mil. Kč a snížení stupně krytí dovozu vývozem o 0,1 p. b. na 0,4 %.

Podíl zemí MERCOSUR na celkovém obratu AZO ČR je zanedbatelný (v lednu až březnu 2008 činil 0,4 %).

Nejvýznamnější položky AZO ČR se státy seskupení MERCOSUR v lednu - červnu 2008 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název	%
2203	Pivo ze sladu	48,1
1210	Šišťice chmelové čerstvé, sušené apod., lupulin	28,1
1904	Výrobky z obilí získané bobtnáním, pražením apod.	17,5
2104	Přípravky pro polévky, směsi přísad potravin	4,1
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	2,3

Dovoz:

KN	Název	%
2401	Tabák nezpracovaný, odpad tabákový	38,3
0901	Káva i pražená dekofeinovaná, slupky, náhražky	26,2
0207	Maso, droby drůbeží jedlé čerstvé, chlazené, zmrazené	13,2
2204	Vino z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	5,7
0201	Maso hovězí čerstvé, chlazené	3,5
1603	Výtažky, šťávy z masa, ryb, koryšů aj. vod. bezobratlých	3,2
1202	Oříšky arašídové nepražené jinak neupravené	3,2

2.7 EURO-MED

Obrat AZO ČR se státy EURO-MED se v červnu 2008 oproti stejnému měsíci roku 2007 zvýšil o 15,8 mil. Kč (tj. o 12,8 %), přičemž vývoz i dovoz zaznamenaly přibližně stejný nárůst své hodnoty. Export se zvýšil o 7,8 mil. Kč (tj. o 14,9 %) a import o 8 mil. Kč (tj. o 11,2 %). Pasivum bilance AZO ČR s těmito státy ve výši 19,2 mil. Kč se v důsledku toho téměř nezměnilo. Stupeň krytí dovozu vývozem se mírně zhoršil o 2,5 p. b. na 75,9 %.

V prvním pololetí roku 2008 zaznamenal obrat AZO ČR se středomořskými státy snížení hodnoty o 40,3 mil. Kč (tj. o 5,3 %). Zásahu na tom měl vývoz, jehož hodnota poklesla o 46,5 mil. Kč (tj. 13,3 %), dovoz ve stejné době naopak mírně vzrostl (o 6,2 mil. Kč, tj. 1,5 %). Tento vývoj negativně ovlivnil schodek obchodní bilance, který se o více než polovinu zvýšil (na 120,9 mil. Kč). Pokles zaznamenal také stupeň krytí dovozu vývozem, a to z 83,7 % na 71,5 %.

Podíl obratu AZO ČR se středomořskými státy na celkovém AZO ČR, stejně jako odpovídající ukazatel u dovozu činily 0,7 % a meziročně se nezměnily. Na straně vývozu tento ukazatel poklesl o 0,2 p. b. na 0,6 %.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se státy EURO- MED v lednu - červnu 2008 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název	%
0402	Mléko, smetana zahuštěná, slazená	34,1
2101	Výtažky, esence, koncentráty kávy, čaje, maté apod.	19,2
0406	Sýry, tvaroh	8,4
2202	Voda, vody minerální, sodovky slazené, ne: šťávy	4,7
2403	Výrobky, náhražky tabákové ost., výtažky, trestí	4,7
1302	Šťávy, výtažky rostlin, pektiny apod., slizy ostatní	4,3
0405	Máslo a jiné tuky z mléka	4,2
2007	Zavařeniny, želé, kaše ovocné aj. pasty slazené	3,8
2203	Pivo ze sladu	3,5

Dovoz:

KN	Název	%
0805	Plody citrusové čerstvé, sušené	17,7
0709	Zelenina ostatní čerstvá, chlazená	10,1
2106	Přípravky potravinové jiné	7,3
2401	Tabák nezpracovaný, odpad tabákový	6,0
0807	Melouny (vč. vodních melounů)	6,0
1905	Zboží pekařské, pečivo, oplatky, těsto sušené apod.	5,7
0303	Ryby zmrazené, ne: filé aj. rybí maso	5,5
1207	Semena, plody olejnaté ostatní i drcené	3,7
1604	Přípravky, konzervy z ryb, kaviár, jeho náhražky	3,6
1704	Cukrovinky bez kakaa (vč. bílé čokolády)	3,5
0702	Rajčata čerstvá, chlazená	3,2
0813	Ovoce sušené, ne: ořechy, banány, citrusy, fíky apod.	3,1

2.8 ACP

Obrat AZO ČR se státy ACP se v červnu 2008 v meziročním porovnání snížil o cca jednu polovinu na 24,5 mil. Kč. Z toho pokles vývozu činil 5,1 mil. Kč (více jak jednu třetinu) a dovozu 18,6 mil. Kč (tj. 55 %). Záporná bilance AZO ČR se státy ACP se současně zlepšila o 13,6 mil. Kč na 6 mil. Kč a ukazatel stupeň krytí dovozu vývozem vzrostl ze 42,2 % na 60,7 %.

V rámci AZO ČR se státy Afriky, Karibiku a Pacifiku došlo v prvním pololetí roku 2008 k meziročnímu snížení obratu o 53,9 mil. Kč (tj. o jednu čtvrtinu), přičemž současně

poklesl vývoz i dovoz. Zatímco však český agrární export do ACP poklesl jen o 0,7 mil. Kč, tj. 1,2 %, import ze zemí ACP do ČR se snížil o jednu třetinu, což představovalo 53,2 mil. Kč. Z tohoto důvodu se zlepšilo záporné saldo bilance o 52,5 mil. Kč na 45,8 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem ze 36,7 % na 55,2 %.

Podíl obrátu AZO ČR se státy ACP na celkovém AZO ČR je v posledních letech zanedbatelný (v lednu až červnu 2008 činil 0,1 %), a to jak na straně dovozu, tak vývozu.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se státy ACP v lednu - červnu 2008 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název	%
1210	Šišťice chmelové čerstvé, sušené apod., lupulin	22,0
0402	Mléko, smetana zahuštěná, slazená	18,2
0404	Syrovátka, výrobky z mléka zahuštěné, slazené	13,7
2203	Pivo ze sladu	12,5
2402	Doutníky, doutníčky, cigarety z tabáku, náhražek	9,0
2202	Voda, vody minerální, sodovky slazené, ne: šťávy	8,3
1302	Šťávy, výtažky rostlin, pektiny apod., slizy ostatní	5,9

Dovoz:

KN	Název	%
0901	Káva i pražená dekoфеinovaná, slupky, náhražky	26,9
2401	Tabák nezpracovaný, odpad tabákový	24,0
0713	Luštěniny suché, vyluštěné i loupané, drcené	15,2
2204	Víno z čerstvých hroznů, mošt vinný jiný	13,7
2106	Přípravky potravinové jiné	6,3
1701	Cukr třtinový, řepný, sacharóza chemicky čistá	3,6
0806	Hrozny vinné, čerstvé sušené	3,4

3 Komoditní skladba

3.1 Komoditní skladba vývozu

V červnu 2008 se hodnota českého agrárního vývozu v meziročním porovnání zvýšila u 14 kapitol KN z 24. Největší nárůst jak v peněžním, tak procentickém vyjádření zaznamenala komoditní agregace *KN 11 „Mlýnské výrobky, slad, škroby apod.“* (o 154,4 mil. Kč, tj. dvě třetiny) a *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“* (o 142,3 mil. Kč, tj. 37 %). Dále byl výrazný nárůst hodnoty vývozu zaznamenán u kapitol *KN 19 „Přípravky z obilí“* (o 72,6 mil. Kč, tj. jednu pětinu) a *KN 23 „Zbytky a odpady v potravinářském průmyslu, krmivo“* (o 60,7 mil. Kč, tj. 22,2 %). Naopak k největšímu poklesu hodnoty vývozu došlo u kapitol *KN 04 „Mléko a mléčné výrobky, ptačí vejce, med“* (o 81,1 mil. Kč, tj. o 29,3 %) a *KN 09 „Káva, čaj, maté, koření“* (o 65,7 mil. Kč, tj. o 64,6 %).

V prvním pololetí roku 2008 se oproti stejnému období roku 2007 zvýšila hodnota agrárního vývozu s výjimkou kapitoly *KN 20 „Přípravky ze zeleniny, ovoce a ořechů“* u všech komoditních agregací KN, přičemž největší nárůst v peněžním i procentickém vyjádření vykázala kapitola *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“* (o 1 527,8 mil. Kč, tj. 88,8 %). Dále výrazně vzrostl vývoz produktů kapitol *KN 10 „Obiloviny“* (o 1 108 mil. Kč, tj. 41,9 %), *KN 23 „Zbytky a odpady v potravinářském průmyslu, krmivo“* (o 722 mil. Kč, tj. 41,7 %), *KN 21 „Různé potravinové přípravky“* (o 677,6 mil. Kč, tj. 18 %) a *KN 12 „Olejnata semena a plody“* (o 568,7 mil. Kč, tj. o jednu pětinu).

3.2 Komoditní skladba dovozu

Hodnota agrárního dovozu do ČR vzrostla v červnu 2008 oproti stejnému měsíci roku 2007 u 16 kapitol KN. Největší nárůst z nich vykázaly *KN 02 „Maso a droby“* (o 216,9 mil. Kč, tj. 22,1 %), *KN 15 Živočišné a rostlinné tuky a oleje* (o 157,3 mil. Kč, tj. o více jak jednu polovinu), *KN 23 „Zbytky a odpady v potravinářském průmyslu, krmivo“* (o 155,5 mil. Kč, tj. o více jak jednu čtvrtinu) a *KN 19 „Přípravky z obilí“* (o 108,8 mil. Kč, tj. o 17,2 %). Nejvyšší nárůst v procentickém vyjádření (70 %) můžeme zkonstatovat u kapitoly *KN 01 „Živá zvířata“* (o 63,1 mil. Kč). Naproti tomu k nejméně výraznému poklesu dovozu došlo u kapitol *KN 17 „Cukr a cukrovinky“* (o 190,2 mil. Kč, tj. cca 40 %), *KN 21 „Různé potravinové přípravky“* (o 184,8 mil. Kč, tj. jednu pětinu) a *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“* (o 168,9 mil. Kč, tj. 37 %).

V období ledna až června 2008 se meziročně zvýšil agrární dovoz u 13 kapitol KN z 24. Největší nárůst hodnoty importu vykázala kapitola *KN 23 „Zbytky a odpady v potravinářském průmyslu, krmivo“* (o 772,3 mil. Kč, tj. o více jak jednu pětinu), *KN 15 „Živočišné a rostlinné tuky a oleje“* (o 605,5 mil. Kč, tj. o jednu třetinu) a *KN 19 „Přípravky z obilí“*

(o 497,4 mil. Kč, tj. 13,3 %). Značně dále vzrostl v peněžním vyjádření také dovoz výrobků kapitol *KN 22 „Nápoje, lihové tekutiny a ocet“* (o 291,4 mil. Kč, tj. 6,8 %) a *KN 02 „Maso a droby“* (o 288,2 mil. Kč, tj. 5,2 %). K největšímu meziročnímu poklesu hodnoty dovozu došlo naopak u kapitoly *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“* (o 1 mld. Kč, tj. o 45 %), *KN 07 „Zelenina, požitelné rostliny, kořeny a hlízy“* (o 828,7 mil. Kč, tj. 14,3 %), *KN 17 „Cukr a cukrovinky“* (o 682,6 mil. Kč, tj. o cca 30 %) a *KN 21 „Různé potravinové přípravky“* (o 674,2 mil. Kč, tj. 13,2 %).

3.3 Komoditní skladba bilance

Schodek bilance AZO ČR se v červnu 2008 meziročně snížil o 126,2 mil. Kč na 2 406,3 mil. Kč. Bilanční přebytek vykázalo v tomto měsíci 8 kapitol KN, z nichž nejvyšší hodnoty dosáhl u kapitol *KN 04 „Mléko a mléčné výrobky, ptačí vejce a med“*, *KN 11 „Mlýnské výrobky, slad, škroby apod.“*, *KN 12 „Olejnata semena a plody“* a *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“*. Naopak největší schodek bilance vykázaly kapitoly *KN 02 „Maso a droby“*, *KN 08 „Ovoce a ořechy“* a *KN 07 „Zelenina, požitelné rostliny, kořeny, hlízy“*.

K nejvýraznějšímu meziročnímu zlepšení obchodní bilance došlo v červnu 2008 u kapitol *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“* (změna pasíva ve výši 71,9 mil. Kč na aktivum ve výši 239,3 mil. Kč), *KN 17 „Cukr a cukrovinky“* (nárůst aktiva o 213,3 mil. Kč), *KN 21 „Různé potravinové přípravky“* (snížení pasíva o 166,7 mil. Kč) a *KN 11 „Mlýnské výrobky, slad, škroby apod.“* (zvýšení aktiva o 153,5 mil. Kč). Největší meziroční zhoršení zaznamenala naopak bilance obchodu s výrobky kapitol *KN 15 „Živočišné a rostlinné tuky a oleje“*, *KN 02 „Maso a droby“* a *KN 23 „Zbytky a odpady v potravinářském průmyslu, krmiva“*. Ve všech těchto případech se jednalo o prohloubení pasíva.

V prvním pololetí roku 2008 poklesl v meziročním porovnání schodek obchodní bilance AZO ČR o 8 447,5 mil. Kč na 8 327,2 mil. Kč. Aktivní bilanci vykázalo 10 kapitol KN z 24. Stejně jako v měsíci červnu, tak i v tomto období, dosáhla největšího přebytku kapitola *KN 04 Mléko a mléčné výrobky, ptačí vejce a med*. Kromě ní dále *KN 10 „Obiloviny“*, *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“* a *KN 12 „Olejnata semena a plody“*. Nejvyšší schodek obchodní bilance byl vykázán u kapitol *KN 08 „Ovoce a ořechy“*, *KN 02 „Maso a droby“* a *KN 07 „Zelenina, požitelné rostliny, kořeny, hlízy“*.

Jednoznačně nejvýznamnějšími obchodně bilančními změnami byly změna pasíva ve výši 505,7 mil. Kč na aktivum ve výši 2 025 mil. Kč u kapitoly *KN 24 „Tabák a tabákové výrobky“*, nárůst aktiva u kapitoly *KN 10 „Obiloviny“* (o téměř 3 mld. Kč) a změna pasíva ve výši 1 350,4 mil. Kč na mírné aktivum ve výši 1,5 mil. Kč u *KN 21 „Různé potravinové přípravky“*. Dalšími změnami, které výrazně přispěly ke snížení pasivního salda v tomto období, byly nárůst aktiva u kapitoly *KN 17 „Cukr a cukrovinky“* (o 897,5 mil. Kč) a snížení pasíva u kapitoly *KN 07 „Zelenina, požitelné rostliny, kořeny, hlízy“* (o 784,9 mil. Kč).

Zhoršení bilance zaznamenaly čtyři kapitoly KN, z toho nejvýraznější byly pokles aktiva u komoditní agregace *KN 22* „Nápoje, lihové tekutiny a ocet“ (o 239,9 mil. Kč) a prohloubení pasíva u *KN 15* „Živočišné a rostlinné tuky a oleje“ (o 232 mil. Kč).